

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Tomáše Langáška a soudců Tomáše Kocourka a Veroniky Juříčkové v právní věci žalobců: **a) Horizon Consulting II. s. r. o.**, IČO 01913981, se sídlem Hlinky 155/86, Brno, **b) B. Š.**, **c) Ing. J. K.**, všichni zastoupeni Mgr. Hynkem Mádlem, advokátem, se sídlem náměstí Svobody 9, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské náměstí 471/1, Praha 1, týkající se žaloby proti rozhodnutí ministra kultury ze dne 25. listopadu 2022 č. j. MK 68388/2022-OLP, o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. srpna 2023 č. j. 8 A 8/2023 - 45,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. srpna 2023 č. j. 8 A 8/2022-45 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobci se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhali zrušení rozhodnutí ministra kultury ze dne 25. listopadu 2022 č. j. MK 68388/2022-OLP, a to v rozsahu výroku I. Tímto rozhodnutím bylo zčásti vyhověno jejich rozkladu proti rozhodnutí žalovaného, kterým bylo několik pozemků v jejich spoluvlastnictví, ve správním řízení označených jako „Neorenesanční dům H. X s přilehlou parkovou zahradou“, prohlášeno za kulturní památku. Ministr kultury toto prvostupňové rozhodnutí změnil tak, že za kulturní památku neprohlásil pozemek, na kterém se původně nacházel samotný renesanční dům, který v době jeho rozhodnutí již neexistoval (výrok II), avšak pozemky, které ho dříve obklopovaly, za kulturní památku prohlásil (výrok I).

[2] Městský soud usnesením ze dne 9. srpna 2023 řízení zastavil, neboť žalobci nezaplatili včas soudní poplatek. Městský soud usnesením ze dne 8. února 2023 vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku ve výši 3.000 Kč do 15 dnů od jeho doručení. Usnesení bylo zástupci žalobců doručeno téhož dne, avšak soudní poplatek ve výši 3.000 Kč byl uhrazen až dne 24. února 2023, tedy po uplynutí stanovené lhůty. Vzhledem k tomu, že tato výzva nezohlednila, že žalobu podala trojice žalobců, vydal městský soud dne 18. května 2023 usnesení, kterým vyzval žalobce, aby uhradili soudní poplatek ve výši 6.000 Kč (2 x 3.000 Kč). Usnesení bylo zástupci žalobců doručeno dne 22. května 2023, soudní poplatek však byl uhrazen až dne 7. června 2023, tedy opět po uplynutí lhůty.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[3] Proti usnesení městského soudu podali žalobci (dále též „stěžovatelé“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadili pod § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatelé namítají, že soudní poplatek ve výši 3.000 Kč byl uhrazen včas. Usnesení, kterým městský soud vyzval žalobce k úhradě soudního poplatku v této výši, bylo zástupci žalobců doručeno dne 8. února 2023, jak tvrdí městský soud. K jeho úhradě ovšem došlo již 23. února 2023, neboť v tento den byla platba zaúčtována. Soudní poplatek proto byl zaplacen včas.

[5] Co se týká usnesení, jímž byli stěžovatelé vyzváni k úhradě soudního poplatku ve výši 6.000 Kč, mají stěžovatelé za to, že městský soud nepostupoval při jeho vyměření v souladu se zákonem. Stěžovatelé mají totiž za to, že jejich případ je specifický a neuplatní se obecné závěry o tom, že účastníci ve správním soudnictví vystupují samostatně (viz např. rozsudek NSS ze dne 10. srpna 2011 č. j. 1 As 74/2011-251, č. 2410/2011 Sb. NSS). Svým charakterem se totiž přibližuje některým řízením vedeným podle občanského soudního řádu, ve kterých je poplatek rovněž vyměřován za návrh na zahájení řízení, nikoli ve vztahu ke každému z žalobců. I v případě, že by se s touto argumentací Nejvyšší správní soud neztotožnil, považují stěžovatelé druhou výzvu za nezákonnou. Ve výzvě se městský soud totiž nikterak nevyjádřil, v jakém poměru je k výzvě první (zda se jedná o doplatek, doměření, zvýšení či jinou změnu). Městský soud ani nezkoumal, který z žalobců v reakci na první výzvu soudní poplatek uhradil. Má-li být postavení účastníků samostatné (pročež musí každý z účastníků hradit soudní poplatek sám za sebe), je druhá výzva nutně neurčitá a neadresná. Stěžovatelé navíc poukazují na to, že vzhledem k tomu, že soudní poplatek ve výši 3.000 Kč byl nepochybně zaplacen včas, je zastavení řízení vůči všem stěžovatelům nepřiměřeně tvrdé (viz rozsudek NSS ze dne 11. července 2018 č. j. 2 As 118/2018-29).

[6] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta. Žalovaný nemá důvod pochybovat, že soudní poplatek byl uhrazen až po lhůtě k tomu stanovené. Podotýká, že rozhodným okamžikem je den připsání částky na účet soudu, nikoliv den jejího odeslání z účtu zástupce stěžovatelů. Vzhledem k tomu, že již první část poplatku ve výši 3.000 Kč byla na účet městského soudu připsána opožděně, nemůže být pro tuto věc

pokračování

relevantní ani úvaha stěžovatelů, že v této věci postačí uhradit soudní poplatek 3.000 Kč za všechny žalobce, nikoliv za každého.

III. Posouzení kasační stížnosti

[7] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobami oprávněnými, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelé jsou v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupeni advokátem. Poté Nejvyšší správní soud zkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Z moci úřední přihlédl k vadě řízení, která měla vliv na zákonnost usnesení městského soudu (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Stěžovatelé, zjednodušeně řečeno, namítají, že zaplatili soudní poplatek včas. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud v zásadě ztotožňuje, byť k němu dospěl na základě jiných důvodů.

[10] Podle § 13 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soud rozhoduje a postupuje ve věcech poplatků podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu nicméně v usnesení ze dne 20. května 2014 č. j. 3 As 125/2012-43 dovodil, že soudy projednávající věci správního soudnictví aplikují při rozhodování ve věcech soudních poplatků podpůrně nejprve soudní řád správní, užití občanského soudního řádu přichází v úvahu za podmínek § 64 s. ř. s. Výzvy, kterými městský soud vyzval stěžovatele k zaplacení soudního poplatku, měly formu usnesení. Nestačí však, že výzvy byly nadepsány slovy „Usnesení“, usnesení soudu musí naplňovat i další formální náležitosti stanovené zákonem. Mezi tyto náležitosti patří i podpis oprávněné osoby, která úkon činí (§ 55 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 54 odst. 2 s. ř. s.). V tomto případě je na obou usneseních uvedeno, že je vydává předseda senátu JUDr. Slavomír Novák. To je nepochybně osoba oprávněná podepsat originál usnesení. Nicméně JUDr. Slavomír Novák ani jedno z usnesení nepodepsal. Usnesení nejsou opatřena vůbec žádným podpisem.

[11] Nejvyšší správní soud se obdobnou otázkou zabýval již v rozsudku ze dne 20. prosince 2016 č. j. 8 As 54/2016 - 71. Na podkladě judikatury Nejvyššího soudu dospěl k závěru, že neobsahuje-li usnesení formální náležitosti (rovněž se jednalo o absentující podpis), nelze ho považovat za veřejnou listinu. Na základě takového usnesení proto nemůže ani začít běžet lhůta pro zaplacení soudního poplatku. Proto ani nemůže být dán důvod pro zastavení řízení dle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích. Nejvyšší správní soud nemá žádný důvod se od tohoto právního názoru odchylovat. Lze doplnit, že i když je účastníkovi doručen stejnopis usnesení obsahujícího výzvu k zaplacení soudního poplatku, jenž je opatřen doložkou „za správnost vyhotovení“ a podpisem osoby, která stejnopis vyhotovila, nemění to nic na tom, že originál usnesení nelze z důvodu absence podpisu považovat za veřejnou listinou (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. října 2016

sp. zn. 25 Cdo 1594/2016 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. srpna 2017 sp. zn. 20 Cdo 3578/2017).

[12] Z výše uvedeného vyplývá, že pokud nebyly originály usnesení, která obsahovala výzvu k zaplacení soudního poplatku, opatřeny podpisem předsedy senátu, nebyla tato usnesení nikdy vydána, tudíž nemohla být ani doručována stěžovatelům. Pokud přesto soud přistoupil k jejich doručení, zatížil tím řízení vadou, která měla vliv na zákonnost usnesení o zastavení řízení. Stěžovatelé tedy uhradili soudní poplatek, aniž k tomu byli městským soudem řádně vyzváni (*de iure* uhradili soudní poplatek bez výzvy soudu dle § 9 odst. 1 věty první zákona o soudních poplatcích). Usnesení městského soudu o zastavení řízení proto nemůže obstát, neboť nebyly splněny podmínky pro postup dle § 9 odst. 1 věty druhé zákona o soudních poplatcích. Z tohoto důvodu je nadbytečné zabývat se podrobněji argumentací stěžovatelů.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou. Usnesení městského soudu podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[14] Městský soud v novém rozhodnutí rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. listopadu 2023

JUDr. Tomáš Langášek, LL.M.
předseda senátu